

דפי מידע בנושאי שוק העבודה

**עבודת נוער בישראל
בעשורים האחרונים
1980 - 2004**

נירית תושב-אייכנר

פרסום דפי המידע נועד:
א. ליצור באופן שוטף את "סביבת המידע" בנושאי שוק העבודה בכלל, ובנושאים הקשורים לתחומי אחריות המשרד בפרט.
ב. לשמש חיישן לאיתור נושאים שיפותחו בבוא העת לסקירות, מחקרים וכתבי עמדה.
כתיבת דפי המידע תתבסס בעיקר על מערכים סטטיסטיים ייעודיים שפותחו ברשות וקבצי נתונים של ספקים חיצוניים למשרד. הדגש בדפי המידע יושם על הבהרה פשוטה וקצרה של הנתונים מבלי להיכנס לניתוח מעמיק של החומר.

1. עבודת נוער בישראל בעשורים האחרונים, 1980 - 2004, דצמבר 2005
2. למידה לאורך החיים: קורסים והכשרות מקצועיות, אפריל 2005
3. עובדים זרים ללא היתר שנעצרו וגורשו מישראל בשנים 2003 ו-2004
4. היתרים לילדים עובדים בפרסומות ובהופעות 2000 - 2003, נובמבר 2004
5. השתתפות נשים ערביות בכח העבודה בעשור האחרון, יוני 2004
6. וותק וניידות תעסוקתית בעבודה, אפריל 2004
7. חופשת לידה והשתלבות בעבודה, מרץ 2004
8. מי שואפת להיות מנהלת, יולי 2003
9. פיטורי נשים בהריון ובמהלך טיפולי פוריות, יוני 2003
10. הטרדה מינית בצבא, דיווחי נשים לאחר שיחרורן, אפריל 2003
11. עובדים זרים שגורשו מישראל בשנת 2002, אפריל 2003
12. הטרדה מינית בעבודה בקרב נשים יהודיות בגילאי 45-20, ינואר 2003
13. היעדרות נשים עובדות בהריון והפגיעה בקידומן, מרץ 2003
14. גם שכיר וגם עצמאי, ינואר 2003
15. הנפגעים מהעבודה עובדים חדשים או ותיקים?, ינואר 2003
16. פערי אבטלה - מה השתנה? יישובי פיתוח בהשוואה למרכז הארץ, אוקטובר 2002
17. אמהות רווקות - דיוקן 2000, ספטמבר 2002
18. מצבם התעסוקתי של מובטלים שנתיים מסיום ההכשרה המקצועית, אוגוסט 2002
19. גיל פרישה לפנסיה - העדפותיהן של נשים, 60 או 65?, אוגוסט 2002
20. אמהות יוצאות לעבודה, ולכן הילדים?, אוגוסט 2002
21. עבודה חלקית לא תמיד מרצון, ינואר 2002
22. מובטלים המבקשים להקים עסק, יולי 2002
23. פערים בין נשים לגברים בהשתתפות בכח העבודה השוואה בינלאומית, יוני 2002
24. עובדות זרות שנכנסו לישראל בהיתר במהלך השנים האחרונות, יוני 2002
25. חיפוש מול מציאת מקום עבודה של בוגרי הכשרה מקצועית, יוני 2002
26. עובדים זרים ללא היתר שגורשו מישראל בשנת 2001, מאי 2002
27. שוק ה-CALL CENTER בישראל, מאי 2002

דצמבר 2005

עבודת נוער בישראל, בעשורים האחרונים: 1980 עד 2004

עיקרי הממצאים

- בשנת 2004 היו בישראל, 341.3 אלף בני נוער בגילאי 15 עד 17, בהם 6.3%, כ- 21 אלף בני נוער שעובדים, 62% מקבוצה זו הם נערים עובדים ו- 38% נערות.
- במהלך העשורים האחרונים חלה ירידה מתמדת באחוז בני הנוער העובדים מ- 12.1% בשנת 1980 ל- 6.3% בשנת 2004. למרות ירידה זו נשמר חלקם היחסי של הנערים העובדים ביחס לנערות והוא עמד במהלך השנים הללו על 61.1% לעומת 38.9% בהתאמה.
- נתוני שנת 2004 מצביעים על כך 87% מבני הנוער בגילאי 15-17 רק למדו, 1.3% רק עבדו, 5% שלבו לימודים עם עבודה והיתר (6.7%) לא עבדו ולא למדו.
- 25.2% מכלל בני הנוער העובדים, מועסקים בענף שירותי אירוח ואוכל. בקבוצת בני הנוער המשלבים לימודים עם עבודה, שיעורן של הנערות העובדות בענפים הללו גבוה מזה של הנערים (36.8% לעומת 18.8% בהתאמה). שיעור זה מתהפך בקרב בני הנוער שעיקר עיסוקם בעבודה ואינם לומדים (29.6% נערים לעומת 19.2% נערות).
- בשנת 2004 השתכרו בני נוער בממוצע לשעת עבודה 11.7 ₪ לשעת עבודה, בעוד ששכר המינימום לשעת עבודה נע בטווח שבין 13.5 ל- 16 ₪, בהתאם לגילם של בני הנוער.
- 56% מכלל בני הנוער עובדים בשכר הנמוך משכר מינימום כלומר, פחות מ-13.5 ₪ לשעת עבודה, נתון המצביע על כך למעלה ממחצית מהמעסיקים מפרי חוק¹.
- בני נוער עובדים בממוצע כ- 27.3 שעות בשבוע לעומת סף מקסימלי של 40 שעות לשבוע עבודה על פי חוק. עם זאת, ישנם כ- 2.0 אלף בני נוער העובדים מעל 40 שעות בשבוע¹.

1) הניסיון לגזור הפרות חוק מתוך סקרי כ"א מעוררת לא מעט בעיות מתודולוגיות. עם זאת, מהשיעורים הגבוהים ניתן ללמוד כי ככל הנראה, קיים אחוז לא מבוטל של בני נוער לגבי מופר חוק שכר מינימום ושעות עבודה.

רקע

קבוצת בני הנוער המשלבת לימודים עם עבודה נחלקת לשתי תתי-קבוצות, תת הקבוצה הראשונה⁴, הינה קבוצת בני נוער אשר חלוקת העבודה והלימודים מובנית עבורם והם שייכים למסגרת תכנית החניכות של האגף להכשרה מקצועית במשרד התמ"ת. מסגרת זו כוללת לימודי מקצוע לצד התנסות מעשית ועבודה בשכר במקצוע הנלמד. תת הקבוצה השנייה⁵ הינה קבוצה של בני הנוער המשלבים עבודה עם לימודים במסגרות הפורמליות של משרד החינוך.

עיקר עיסוקם של בני הנוער בקבוצה זו, בשגרת הלימודים, ואילו התנסותם בעבודה, איננה קבועה כלומר, הם עובדים מעת לעת באופן מזדמן, בעיקר בחופשות ובחגים.

עבור המעסיקים מהווים בני הנוער אוכלוסייה בעלת יתרונות העסקה. עלות העסקת בני הנוער נמוכה מזו של מבוגרים, בני הנוער זמינים בשעות אחה"צ והערב וקל להעסיקם בשעות עבודה שאינן נוחות להעסקת מבוגרים שבחלקם הם הורים לילדים קטנים. יתרה מכך, ניתן להעסיק בני נוער במשרות בהן נדרשת מומחיות מעטה וגמישות רבה כמו למשל: בדוכני מזון מהיר, בעבודות מלצרות, בעבודה, כשמרטפים, סדרנים בבתי קולנוע וכדומה.

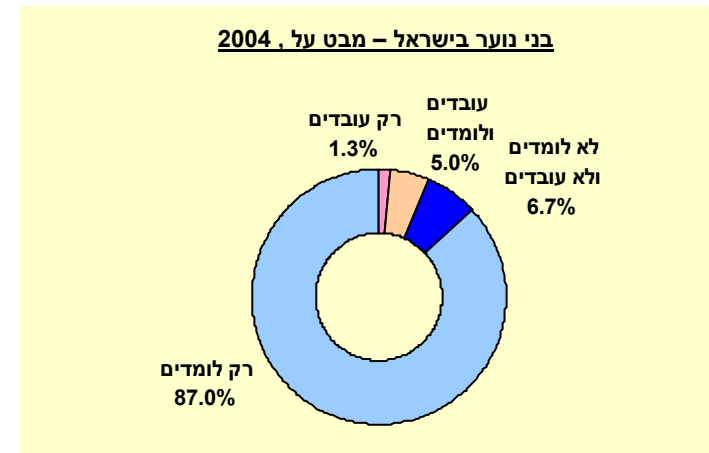
עבור בני נוער מהווה הכניסה לעולם העבודה בגיל צעיר, התנסות ראשונית ביחסי עבודה והכרת חוקי העבודה.

כניסתו של נער לעולם העבודה עשויה להותיר את חותמה לטווח זמן ארוך. התנסות כזו שלעיתים יש עימה התמודדות עם מעסיקים שאינם מציינים לחוקי עבודה תוך ניצול גילו הצעיר וחוסר ניסיונו של הנער, עשויה להותיר רשמים שליליים על הנער ולעכב את כניסתו לשוק העבודה בהמשך חייו.

על פי חוקי העבודה בישראל מותרת העסקת בני נוער רק מגיל 15 ואילך. במשך שנת הלימודים, ואילו בתקופה של חופשת לימודים ניתן להעסיק בני נוער החל כבר מגיל 14. על מנת להגן על הנער העובד מפני ניצול ומתוך רצון להבטיח את התפתחותו הגופנית, הרוחנית והמקצועית, ניתנת לנערים הגנה מיוחדת בחלק מחוקי העבודה ובחלק אחר שלהם ניתנות זכויות המביאות בחשבון את היכולת המוגבלת של בני הנוער להתחרות בשוק העבודה. מירב ההוראות בנושא עבודת נוער נכללות בחוקי עבודת הנוער והחניכות, שנחקקו לראשונה בשנת 1953. מעבר לחוקים אלו, על עבודתם של נערים חלים כל חוקי העבודה הנוכחיים, כפי שהם חלים על עבודתם של בוגרים. בחינת יישומו בפועל של חוק עבודת הנוער מתבצעת ע"י מפקחי האגף לאכיפת חוקי עבודה במשרד התמ"ת, המבצעים פיקוח יזום או פיקוח ובקרה המתבססים על תלונות המגיעות לאגף.

בשנת 2004 היו בישראל 341.3 אלף בני נוער בגילאי 15 עד 17, שיעור הגידול באוכלוסייה זו בין 1990 ל- 2004 עמד בממוצע על 1.9%³ לשנה, בהשוואה לשיעור גידול של 2.8% בקרב כלל האוכלוסייה.

שגרת יומם של מרבית מבני הנוער בישראל מתקיימת במסגרת בתי הספר, אולם ישנם בני נוער הנחשפים באופן כלשהו לשוק העבודה.

דף מידע זה עוסק בכ- 21 אלף בני נוער הנמצאים בשוק העבודה ומהווים 6.3% מסך אוכלוסיית הנוער, ושניתן לחלקם לשתי קבוצות עיקריות:

- בני נוער המשלבים לימודים עם עבודה
- בני נוער שעיקר עיסוקם הוא עבודה.

4) של כ- 12,500, הלומדים בשנת תשס"ה, במסגרת החניכות- לפי נתונים מנהליים של האגף להכשרה מקצועית.
5) כ- 4,050 בני הנוער

3) נתוני מנהל אוכלוסין עבור אוכי גילאי 15 עד 19, בהנחה שהקבוצה 15- עד 17 מתנהגת באופן דומה

תעסוקת בני נוער במהלך העשורים האחרונים

בשנת 2004 היו בישראל, 341.3 אלף בני נוער בגילאי 15 עד 17, מהם 6.3% מועסקים בשוק העבודה ומתוכם 62% נערים ו-38% נערות.

במהלך העשורים האחרונים חלה ירידה מתמדת באחוז בני נוער עובדים מ-12.1% בשנת 1980 ל-6.3% בשנת 2004.

למרות הירידה בהיקפי העסקת בני נוער בשני העשורים האחרונים ההתפלגות המיגדרית שלהם נשמרת לאורך זמן והיא עומדת על 62% נערים ו-38% נערות.

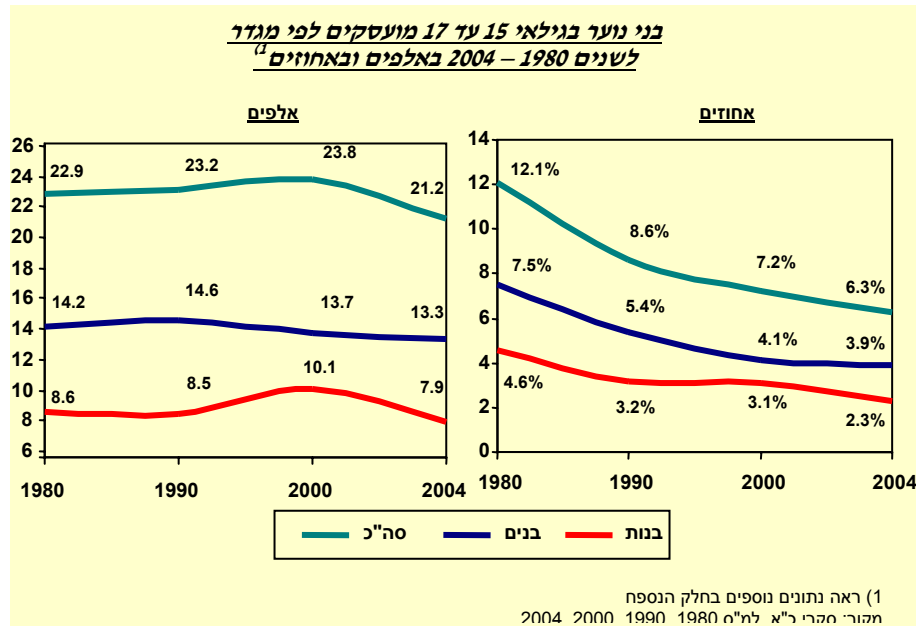
מטרות דף המידע-

- הצגת תמונת מצב של עבודת נערים ונערות בשנת 2004 וההתפתחות בתעסוקתם בשני העשורים האחרונים, החל משנת 1980 ועד 2004.
- הבחנה בין משתנים סוציו דמוגרפיים ומאפייני תעסוקה של בני נוער שעיקר עיסוקם הוא עבודה, בהשוואה לבני נוער המשלבים לימודים עם עבודה.

דף המידע מתבסס על נתוני סקרי כח אדם בשנים 1980 עד 2004 ועל סקר הכנסות שכירים לשנת 2004 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

שתי השאלות הרלבנטיות בסקרים שלעיל שאליהן מתייחס דף מידע זה הן:

- מתוך שאלון סקר כח אדם, השאלה הבודקת האם בני הנוער עבדו או חיפשו עבודה במהלך השבוע האחרון
- מתוך סקר הכנסות שכירים, נתבקשו בני נוער להשיב מה היתה הכנסתם ברוטו משכר בשלושה החודשים האחרונים בהם עבדו כשכירים.

בני נוער לומדים ועובדים, 2004

(א) בני נוער בשוק העבודה לפי מאפיינים סוציו דמוגרפיים והשכלתיים

אחוז הנערים בקרב הקבוצה המשלבת לימודים עם עבודה, גבוה באופן משמעותי ביחס לנערות בקבוצה זו (64.2% לעומת 35.8%) וכך גם בקרב הקבוצה שרק עובדת, אולם הפער בין שיעור הנערים שרק עובדים לעומת נערות שרק עובדות נמוך יותר בקבוצה שיעקר עיסוקה בעבודה (55.5% לעומת 44.5% בהתאמה).

בשתי הקבוצות קיימת מגמה שבה ככל שהגיל עולה כך גדלים שיעורי התעסוקה. בקרב קבוצת בני הנוער בטווח הגילאים 15 עד 16 שיעור עיסוקם הנו עבודה, נמצא שיעור נמוך יחסית של מי שרק עובדים, (7.4% ו- 9.1% בהתאמה). העלייה המשמעותית בשיעור העובדים, בקרב קבוצה זו, מתרחשת לאחר גיל 17 (83.6%), זאת לעומת רק כמחצית (52.5%) מבני הנוער בגיל זה בקבוצה המשלבת לימודים ועבודה. ניתן לשער שמקור העלייה בהיקפי העסקה בגילאי 17, הוא בבני נוער העובדים בטרם גיוסם לצבא כמו גם, בני נוער שנשרו ממערכת החינוך.

חלקם היחסי הכולל של העולים בשוק העבודה הינו 14%, אחוז זה זהה לשיעורם היחסי בתוך סך כל אוכלוסיית בני הנוער בגילאי 15 עד 17. 14.9% מקרב בני הנוער העובדים ולומדים הנם עולים חדשים, לעומת 10.8% בקבוצה שיעקר עיסוקה הנו עבודה.

22.8% מכלל בני הנוער המשלבים לימודים ועבודה לומדים בבית ספר חקלאי, מקצועי, לעומת כ-20.1% עובדים בלבד שבית הספר האחרון שלהם היה תיכון מקצועי.

49.2% בקרב בני נוער בשוק העבודה מתגוררים במחוז ת"א והמרכז בהשוואה ל- 36.7% מכלל אוכלוסיית גילאי 15 עד 17 המתגוררים במחוז זה.

11.7% מבני הנוער העובדים מתגוררים במחוז הדרום, בהשוואה ל- 14.6% בקרב כלל אוכלוסיית גילאי 15 עד 17 המתגוררים במחוז זה.

בני נוער בגילאי 15-17 בשוק העבודה לפי מאפיינים, באלפים ובאחוזים מסה"כ, 2004

בני נוער בשוק העבודה			גילאי 15-17	
עובדים ולומדים	עובדים	סה"כ	באחוזים	מסה"כ
16.6	4.6	21.1	341.3	סה"כ באלפים
100%	100%	100%	100%	מגדר
64.2%	55.5%	62.4%	51.2%	נערים
35.8%	44.5%	37.6%	48.8%	נערות
100%	100%	100%	100%	גיל
16.2%	7.4%	14.3%	32.5%	15
31.2%	9.1%	26.5%	32.9%	16
52.5%	83.6%	59.2%	34.6%	17
תק בארץ				
14.9%	10.8%	14.0%	14.0%	% העולים (+1990)
85.1%	89.2%	86.0%	86.0%	ותיקים
100%	100%	100%	100%	סוג ב"ס אחרון
5.2%	14.2%	7.2%	10.1%	יסודי וחטי' ביניים
22.8%	20.1%	22.2%	15.0%	תיכון מקצועי ¹
68.8%	62.4%	67.4%	68.8%	תיכון עיוני
2.0%	0.0%	1.6%	3.5%	ישיבה גדולה
0.8%	1.8%	1.0%	0.5%	על תיכוני
0.4%	1.4%	0.6%	2.1%	לא ידוע
100%	100%	100%	100%	קבוצת אוכלוסייה
94.2	73.2	89.7	75.1	יהודים
3.4	24.7	8.0	22.8	לא יהודים
2.4	2.1	2.3	2.1	ערבים
100%	100%	100%	100%	מחוז מגורים
4.3	10.8	5.7	13.5	ירושלים
14.9	17.4	15.4	18.9	צפון
14.1	12.1	13.6	12.6	חיפה
48.7	50.8	49.2	36.7	ת"א והמרכז
12.7	8.2	11.7	14.6	דרום
5.3	0.8	4.4	3.7	יו"ש ועזה

(1) כולל תיכון חקלאי מקור: סקר כ"א 2004 למ"ס, עיבודים מיוחדים מינהל תכנון מחקר וכלכלה תמ"ת

(ב) בני נוער עובדים לפי משלחי היד, 2004

כשליש (32.2%) מכלל בני הנוער העובדים, עובדים במכירות כסוכנים או כזבנים. מרבית המועסקות בקרב שתי הקבוצות הן נערות, אולם בקרב הקבוצה המשלבת לימודים עם עבודה, שיעור המועסקות גבוה מזה של הנערות שאינן לומדות (57.5% לעומת 47.5%) בקרב קב' בני הנוער המשלבים לימודים עם עבודה קיים שיעור גבוה של מועסקים בלתי מקצועיים, ביחס לקב' שרק עובדת (31.9% לעומת 19.8%)

26.6% מהנערים בקב' בני הנוער שעובדים בלבד, עובדים בתעשייה, בנייה או תחבורה, זאת לעומת שיעור נמוך יותר מהנערים בקב' שגם לומדת (19.3%).

ב.1 בני נוער עובדים לפי משלח יד ושילוב לימודים עם עבודה, 2004

משלח יד ¹	שילוב לימודים עם עבודה		
	סה"כ	רק עובדים	עובדים ולומדים
משלח יד ¹	100%	100%	100%
מקצועות חופשיים ²	10.8	10.6	10.9
פקידות	9.5	14.5	8.2
ע. מכירות וסוכנים	32.2	36.0	31.2
חקלאות	4.7	3.1	5.2
עובדים מקצועיים ³	13.0	14.7	12.5
בלתי מקצועיים	29.2	19.8	31.9

(1) הרכיבים אינם מסתכמים ל- 100% בשל לא ידוע (2) כולל טכניים ודומיהם (3) בתעשייה, בניה, תחבורה ואחרים
מקור: סקר כ"א 2004

ב.2 נערים ונערות עובדים לפי משלח יד ושילוב לימודים עם עבודה, 2004

משלח יד ¹	נערים			נערות		
	סה"כ	רק עובדים	עובדים ולומדים	סה"כ	רק עובדים	עובדים ולומדים
משלח יד ¹	100%	100%	100%	100%	100%	100%
מקצועות חופשיים ²	8.2	0.0	10.2	12.2	23.8	15.2
פקידות	6.1	9.2	5.3	13.2	21.1	15.3
ע. מכירות וסוכנים	18.5	26.7	16.5	57.5	47.5	54.9
חקלאות	6.7	5.6	6.9	2.1	0.0	1.6
עובדים מקצועיים ³	20.7	26.6	19.3	0.2	0.0	0.2
בלתי מקצועיים	39.8	31.9	41.8	14.1	4.8	11.7

(1) הרכיבים אינם מסתכמים ל- 100% בשל לא ידוע (2) כולל טכניים ודומיהם (3) בתעשייה, בניה, תחבורה ואחרים
מקור: סקר כ"א 2004

(ג) בני נוער עובדים לפי ענף כלכלי, 2004

25.2% מכלל בני הנוער המועסקים, עובדים בענף שירותי האירוח והאוכל. מההשוואה עולה כי בקב' בני הנוער המשלבים לימודים עם עבודה, שיעורן של הנערות גבוה מזה של הנערים (36.8% לעומת 18.8% בהתאמה). מגמה זו מתהפכת בקרב קב' בני הנוער שעיקר עיסוקם בעבודה (29.6% נערים לעומת 19.2% נערות).

ענף נוסף בו מועסקים בני נוער בשכיחות גבוהה יחסית (17.4%) הוא ענף מסחר ותיקון כלי רכב. 22.6% מבני הנוער שעיקר עיסוקם עבודה, מועסקים בענף זה, לעומת שיעורים נמוכים יותר (16%), של בני נוער המשלבים לימודים ועבודה.

בענף השירותים הקהילתיים מועסקים שיעורים גבוהים יותר מקרב קב' בני הנוער המשלבים לימודים עם עבודה ביחס לקבוצה שרק עובדת, 13.4% לעומת 5.8% בהתאמה.

ג.1 בני נוער עובדים לפי ענף כלכלי ושילוב לימודים עם עבודה, 2004

ענף כלכלי ¹	שילוב לימודים עם עבודה		
	סה"כ	רק עובדים	עובדים ולומדים
ענף כלכלי ¹	100%	100%	100%
חקלאות	6.1	3.1	6.9
תעשייה	9.5	10.8	9.1
מסחר ותיקון כלי רכב	17.4	22.6	16.0
שירותי ארוח ואוכל	25.2	25.0	25.3
חינוך	6.2	10.4	5.0
שירותים קהילתיים ²	11.7	5.8	13.4
שירותים למשק בית ³	7.7	2.4	9.2
ענפים אחרים ⁴	16.2	19.9	15.1

(1) הרכיבים אינם מסתכמים ל- 100% בשל לא ידוע (2) חברתיים ואישיים (3) ע"י פרטיים (4) בינוי, תחבורה, אחסנה ותקשורת, בנקאות ביטוח ופיננסים, שירותים עסקיים, מנהל ציבורי, שירותי בריאות רווחה וסעד.
מקור: סקר כ"א 2004

2.ג. נערים ונערות עובדים לפי ענף כלכלי ושילוב לימודים עם עבודה, 2004

	נערים			נערות		
	סה"כ עובדים	רק עובדים	עובדים	סה"כ עובדים	רק עובדים	עובדים
ענף כלכלי ¹	100%	100%	100%	100%	100%	100%
חקלאות	8.0	5.6	2.9	8.6	0.0	3.9
תעשייה	13.9	17.1	2.2	13.2	3.0	1.9
מסחר ותיקון כלי רכב	18.8	22.6	15.1	17.9	22.5	12.5
שרותי ארוח ואוכל	20.9	29.6	32.3	18.8	19.2	36.8
חינוך	3.8	0.0	10.2	4.7	23.4	5.7
שרותים קהילתיים ²	14.6	4.2	7.0	17.1	7.7	6.8
שרותים למשק בית ³	2.3	0.0	16.4	2.9	5.3	20.3
ענפים אחרים ⁴	17.7	20.9	13.9	16.8	18.9	12.1

(1) הרכיבים אינם מסתכמים ל-100% בשל לא ידוע (2) חברתיים ואישיים (3) ע"י פרטיים (4) בינוי, תחבורה, אחסנה ותקשורת, בנקאות ביטוח ופיננסים, שירותים עסקיים, מנהל ציבורי, שרותי בריאות רווחה וסעד. מקור: סקר כ"א 2004

השכר לחודש של נערים גבוה ב- 74% משכרן של נערות (1,579 ₪ לעומת 906 ₪ בהתאמה). שכרם הגבוה של הנערים נובע הן מהמספר הגבוה בשעות עבודה ביחס לנערות (30.5 ו- 21.6 בהתאמה) והן בפערי השכר לשעת עבודה (12 ו- 11.2 בהתאמה).

שכרם החודשי של בני נוער ערביים גבוה כמעט פי 1.5 משכרם של נערים יהודים (1,621 ₪ לעומת 1,090 ₪ לחודש בהתאמה). בני נוער ערביים עובדים במהלך השבוע יותר שעות עבודה מעמיתיהם היהודים (26.8 שעות לעומת 24.2 שעות, בהתאמה). פער השכר בין בני נוער ערביים לבני נוער יהודים נובע מהבדלי שכר עבודה ביניהם (פער של 26% לטובת נערים ערביים) וכן מהיקף שעות עבודה שבועיות גבוה יותר של בני נוער ערביים בהשוואה ליהודים (פער של 11%).

שכר בני נוער לפי מגדר, וותק בארץ, ומגזר אוכלוסייה בש"ח, שנת 2004

שכר מקסימלי עד 25 ש"ח	שכר חודשי	שכר לשעת עבודה	שעות עבודה שבועיות
שכר ממוצע	1,334	11.7	27.3
(א) נערים	1,579	12.0	30.5
(ב) נערות	906	11.2	21.6
יחס ב / א	1.74	1.07	1.41
(א) ותיקים	1,003	11.5	23.5
(ב) עולים ²	1,312	11.2	26.0
יחס ב / א	0.76	1.03	0.90
(א) ערבים ²	1,621	14.4	26.8
(ב) יהודים	1,090	11.4	24.2
יחס ב / א	1.49	1.26	1.11

(1) סקר הכנסות שכירים למ"ס 2004

(2) הנתונים הם אומדן המתבסס על צירופי שנת 2003 ו- 2004.

(ד) שכר בני נוער לפי מגדר, וותק בארץ, ומגזר אוכלוסייה בש"ח, שנת 2004

בני נוער משתכרים בממוצע 11.7 ₪ לשעת עבודה, זאת כאשר שכר המינימום בשנת 2004 נע בין 13.5 ל- 16 ₪, בהתאם לגיל בני הנוער.

56% מכלל בני הנוער המועסקים בשוק העבודה מקבלים שכר הנמוך משכר המינימום כלומר, פחות מ-13.5 ₪ לשעת עבודה⁷, מנתון זה משתמע לכאורה כי למעלה ממחצית ממועסקי בני הנוער מפריים את חוק שכר המינימום.

בני נוער עובדים בממוצע כ-27.3 שעות בשבוע לעומת סף מקסימלי של 40 שעות לשבוע עבודה על פי חוק, עם זאת ישנם 2.0 אלף שעובדים מעל 40 שעות בשבוע, הנתון מצביע כי על 10% מבני הנוער המועסקים בשוק העבודה חלה הפרה לכאורה של חוק שעות עבודה ומנוחה.

(7) הניסיון לגזור הפרות חוק מתוך סקרי כ"א מעוררת לא מעט בעיות מתודולוגיות. עם זאת, מהשיעורים הגבוהים ניתן ללמוד כי ככל הנראה, קיים אחוז לא מבוטל של בני נוער לגביו מופר חוק שכר מינימום ושעות עבודה.

בני נוער עובדים בגילאי 15 עד 17 לפי שנים נבחרות 1980 – 2004 באלפים ובאחוזים

2004	2000	1990	1980		
6869.5	6396.3	4821.7	3921.7	סה"כ אוכלוסייה, באלפים	
341.2	331.6	269.5	190.0	מהם :	
				בני נוער גילאי 15-17, אלפים	
5%	5.2%	5.6%	4.8%	% בני נוער מסך האוכלוסייה	
21.2	23.8	23.2	22.9	בני נוער עובדים, באלפים	
6.2%	7.2%	8.6%	12.1%	% בני נוער עובדים מסך בני הנוער	
174.6	170.3	137.9	95.5	סה"כ, באלפים	
13.3	13.7	14.6	14.2	מהם :	
				עובדים, באלפים	
7.6%	8.0%	10.6%	14.9%	% עובדים מסך הנערים	
62.7%	57.6%	62.9%	62.0%	% מסך הנוער העובד	
3.9%	4.1%	5.4%	7.5%	% העובדים מסך בני הנוער	
166.6	161.3	131.6	94.5	סה"כ, באלפים	
7.9	10.1	8.6	8.7	מהן:	
				עובדות, באלפים	
4.7%	6.3%	6.5%	9.2%	% עובדות מסך הנערות	
37.3%	42.4%	37.1%	38.0%	% מסך הנוער העובד	
2.3%	3.1%	3.2%	4.6%	% עובדות מסך בני הנוער	

מקור: סקרי כ"א למ"ס 1980, 1990, 2000, 2004